

ملا ناصر الدين

№35. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ٣٥ قىچى ۱۲ قىك

باطومىد مسجد جامع ده جىڭىز محمد اقىسى:
خىلابا وەھان آلىپ تىز گۈندۈر كە فېۋە خالقىمۇدۇ قىار دىستكاملە.

تپیک.

عنانی

PITTET.

اداره و قالنور

قليس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.

Тифлис، Давидовская ул. № 24.

Редакція журнала «МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ»

تلغرام ایجون آدیس: قليس، ملا نصرالدین.

Тифлис، Молланасреддинъ

اعلان قیمتی

قباق سخیفده بیظلت ایله بر سطره افک، دال سخیفده افک.

آدیس ده گشک حقی ۳ دانه یدی قبک لک مارقدار.

آبونا قیمتی.

فاغفازد و روسبده: ۱۲ آیلنی - ۵ منات

“ ” ۶ آیلنی - ۳ منات

“ ” ۳ آیلنی - ۱ منات ۶۰ قبک

اجنبی **ملکترده:** ۱۲ آیلنی - ۶ منات

“ ” ۶ آیلنی - ۴ منات

نخنی اداره مزدہ ۱۰ قبک، او رگه شهر لردہ ۱۲ قبک.

۲۶ شعبان ۱۲۲۷ بازار. هفتده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در. ۳۰ آغوست ۱۹۰۹.

ملا نصرالدین اولمجی، ایکمچی و اوچومجی ایلی نٹ جلدنش **ڪتابلاری** و بوش جلدی ساتیلماقده‌در. جلدی اوسنده ملاتنک شکلی و آدی، مجموعه‌نک تاریخی فیزیل ورق ایله باسیلوبدر. قیمتلری اداره‌ده: اولمجی ایلی ۵ منات، ایکمچی و اوچومجی ایلی ۶ منات، بوش جلدی ۷۰ قبک، پوچتا خرجی ایله: اولمجی ایلی ۶ منات، ایکمچی و اوچومجی ایلی ۷ منات، بوش جلد ۱ منات.

Т-во ПРОВОДНИКЪ ВЪ РИГВ

پروودنیق شرکتی
ریفا شهر لردہ

1888

1987.

ڪارخانه‌لر:

ریزین لفمش پارچالار ر سو کیچیرتیلین پالتارلار.

«اسیست» و «تالق» دن قاییریلمنش مال‌لار.

«لينه‌لواوم», بیر رنکلی و گوللی و

پروپقا ایله آرالانش

ریزیندن، ینقادن و غیر «قول» لار

ریزیننا بولودلاری،

ریزیننا داراخ‌لاری

هوا ایله دولی و غیر جور آقامایل شین‌لری

«لیقروست» لار.

ساخته دری‌لر (گونل).

ریزین فالوشلاری

کچجه ریزینندن آیاق قابلاری.

آرابا و بیلوسیید شین‌لری و حصلری.

ریزینندن ماشیا آلت‌لری.

ایلکتریک ماشیناسی آلت‌لری.

«ایپونت» و بونوزدان قاییریلمنش شبلر.

فونوغرافیا آلت‌لری.

ریزین اویونجاقلابوی (اینروشقا) و غالانتیرینی شبلر.

جراح و حکیم حجت‌لری.

ایلکتریق قوه‌سینی کنار ایدن و سودان کیچیرن آلت‌لر.

را قافقازیاده فابریکتا آمباري

قليس «سالاق کوچه‌سندہ» نمره ۴.

تیفلیس، سولولاسکیه ул. № 4.

۰-۳۷-

آهنربا

سملار، چاپ ایدمیراک، و آخراً ده اوز فکری
مزی ده یازاریق.

ذیمک، مختصر، بونی لازم در آچماق که
آیا، نه سبیه فاقفاز و لایتی ایران مامورلرینی
آهنربا کیمی اوز طرفنه چکیر و چکندن سو
را دخی او تورمک بیلمیر، بیله که هر بر
کس که ایراندان بورایه دوشور، قیر کیمی
پایشوب دخی ال چکمک ایسته میر.

متلا، دانا باش نایبی آفتريا پای تختنده
ویس قولسول اولولاق ایسته میوب دانا باش
کندنده قالماقی بهتر بیلدر. «قورباغالی» شهری
نک ویس قولسولی اوز مقامینی تبربور غ
قولسول لقندن آرتیق حساب ایلیور. «دموهای»
شهرینک قولسولی بیلین ده سفیر لک منصبی
قبول ایله مک ایسته میں.

ندر بونک سبیی؟
اینالیا سفیری طبرانه عربینه گوندروب
توقع ایدیر که اونی فاقفازد «دونقوز یهنهن»
شمرینه قولسول تینین ایله ونلر. پتربورغ
سفیری نجه ایلدر چالیشیر که اونی فاقفازه
گنرال قولسول گوندر سولن.

ندر بونک سبیی؟
بلی، دخی آغازداره درد سر ویره بیک،
آنچاق ایله عرض بورادمده که ندر بو
ایشلر لک سبیی؟

آمان گونی در، مکا بی جواب.

(والله مایدی وار).

«ملا مصطفی الدین»

آهنربا، یونانچه مقنطیس، روسجه ماقبیت،
بو بر جوهردر، که دمیری جلب ایدیر،

یعنی اوزینه طرف چکیر.

تمثیل گدورسلاک - دخنی ده آجیق سویله مش
اولا رو:

متلا، فاقفاز و لایتی، هامی به معلوم در که
آهنربا دمیری اوز طرفنه چکن کیمی فاقفازده
ایران مامورلرینی بورایه جلب ایدیر، یعنی
اوز طرفنه چکیر.

آهنربا ایله فاقفازلاک بر او خشاری ده وار:
ارباب فونه معلوم در که آهنربالک مرکزی

قطب شمالی به یاوهق بن قطادر.
فاقفازده ایران ملکتنه نسبت قطب شمال
لی سمتنده در.

آهنربا ایله فاقفازلاک جلب ایتمک خاصیتی بر
آهنربا دمیری چکندن سورا دخی او تورمک
بیلدر. فاقفازده ایران مامورلرینی اوز طرفنه
جلب ایلیندن سورا گنه او تورمک ایسته میر.
اما آهنربا ایله فاقفازلاک خاصیتلر نده بر
فرق وار، لاکن فاقفازلاک جلب ایتمک خاصیتی بر
حکمت در، محض بر دیلوamatی مسئله می در.

آهنربالک حکمتی علامار کشف ایتمک ده
عاجزدار، اما فاقفاز آهنرباسی نک حکمتی
حل ایتمک اولار.

بو مسئله مشغول اولماغه هوسي اولان
لار اوز ملاحظه میند، نازوب اداره مزه گوندر

﴿ دولاشا ﴾

بی‌گورور اوستنه اطفالی بزیم مدرسه‌لون.

روشالر تبعت الیوب نا سلفه،
غرضی شخصی چکوپدر همه‌سین بی طرفه،
قسمت اویون روشاگونه دشت نجفه،
اوچالا باک بر اقبالی بزیم مدرسه‌لون.

کهنه عادت‌دی بزه گرچه بو شخصی غرضی،
بر نفر یوخدی تداوی ایله‌سون بو مرضی
کیم یایلور خیر ایشون آخربه اولور خیر عوضی
اولا بو مشکله حلالی بزیم مدرسه‌لون.

بر نفر نقطه‌ده ایراد ایلوب ارباب سخن،
ویرهم بر قره پول اولشده اولاد وطن،
گنگورون مدرس‌هون دفنه‌نه تابوت کفن،
دفن ایدمک قالینا اعمالی بزیم مدرسه‌تون.

ملا عمود، هر گاه یازیمان، بو نقط صاحبون صندوقنده
یاتان پوللار سنه غضب ایله‌سون.

و برده سنی آند ویریم بزیم فاقایه‌ده اولان اتفاق‌زمه که
ایکی یا اوج نفر مسلمان گورمزن که بر یاره منقول صحبت
استقبال اولا.

از طرف فسدن قاجان.

آی ملادابی گل بومسلمانه دولاشا - الصاف ایله هر صاحب ایمانه دولاشا
شیمیدی که بزه اکرم یمز شیخ‌دی‌ملا - یازما او لاو لاثعینی هر یانه دولاشا
فاضی اریمزگر چه‌سوار او ملس‌عوامه - عالم دیار علم اهلنه عرفانه دولاشا
گمن حاجی بایا دار باداغنین قیلس‌قابانی - باش قوشما حور عالم‌ذی شاله دولاشا
هر بیلر لری بریت‌خنده قویوب مسخر قلماء - جن‌داره‌ایان‌جن ایله شیطانه دولاشا
مخلوقی بوقدره سواح‌دز ایله - بسدر بوقدر و اعظه، باک، خانه‌دولاشا
سنده‌هه‌لسان بک ییه‌سین مفت‌سلم - رحم ایله، من رنجیره‌ده‌هقانه دولاشا
خانلار کی هر گاه او لسان صاحب دولات - مفو روا لوسان نروت و سامانه دولاشا
ملت‌اوزی حلوابانی جالدی آقالارا - سی باری چک‌الشامله سلطانه دولاشا
ملت‌اوزی‌نکانه‌اسنا تکایفی ویرسه - ماکونی خوشانه نو خانه دولاشا
اون درت پاره‌که‌هادیه ایوه‌شروعه‌زمانی - گرآخ، سوسوز دوشیه‌یا بانه دولاشا
شیخ‌ختری یا جرج‌کی شخاول‌لديس‌خلاقه - گولمه بیله اعجازه بودرمانه دولاشا
بر دفعه‌جهوه‌لاغی او زون ایتشه‌شرف - عیب‌ایتمه‌او کایاره‌ییه‌ییه‌ییه‌ییه‌ییه‌ییه‌ییه
«جوه‌لاغی»

﴿ زابرات ﴾

(مالانصر الدینک لفتندن)

زابرات روس سوزی‌در، رو سجه بیله یازیلور ۶۰۸۷ء
یعنی، «قارداش بولند».

باکونک یا ولق‌قنده بیله کند وار که او گندک یدی سکز
ایل بوندان ایرمی آدی یوخ ایدی.

ایله که گندک دولتلی لری یدی سکز ایل بوندان ایرمی
باش‌لادیار کاسب‌لار ایچون مکتب تیگمه، رو سلار بول ایله کیچوب
گیند وقت او ز اوزلرینه دیور دیلر که «باخ، وا-سیل، گور بو
گندک دولتلی لری نه درجه‌ده غیرتلی و همتی درلر که او ز
کاسب فارداش لاری‌لک بولنده بوللار مصرف ایلوب مکتب تیکلرل،
دیمک، بو سکز دوقوز ایلون مدت‌نده رو سلار او قدر
دولتلی لرث «زابرات» لق‌لارینی تعریف‌لیدیلر که آخرده گندک‌ده
آدی قالدی «زابرات»، یعنی رو سجه غیرت و همت.

اما حیف که هله مکتب بوسکز ایلون مدت‌نده باشه گلمیوب،
چونکه کاسب‌لار دولتلی لرمه بولدان یا نه کومک ایلمدیلر.
«لاغلاغی»

﴿ شعر ﴾

چوخ پریستان گورونور حالی بزیم مدرسه‌نون،
یالدیریر عالی احوالی بزیم مدرسه‌نون.

نه معلم، نه مدرس و نه بر راه نجات،
قوری ایولر قوری تخته قوری دیوار حیبات،
دیه هر کیمه بر اولاد محمد صلوات

آپارميشلار. بوللارдан علاوه، هر ايکي فارداشт وجود مبارڪرينىك وزىلده ييلدирه گوره دورت بوت تفاؤت ايتىشىد. و نخجوان يارمارقه سندە ساتىلان شىلاردن سوالي او طرفىن دوز اوردو بايد دورت پار تىا مال گوندر يامشىد. الله ييله تاجرلىرى يزيم آرامز دن اسکىك ايلهسون. سىنقاپاراڭ آخىرىنىدە حسابى تحقيق ايدوب گە يازارام.

۷ «گۈزىلە گۇرن»

﴿ايروان﴾

ايلىسون، بو جور سوزلرى مكا يازدىرىتىما عايىدر؛ مىندن رنجىبىدە خاطر اولا لار، دىبور، سى ياز، نە ايشك وار قورقە!! دىبور نە يازىم، دىبور ياز كە گىنچە قاشى لىقىنه فەنزالى كىندىنك ملاسى ملا عبدالقدىدە عرىيە ويروب، داما باش كىندىنك يوز باشىسىدە، قرم باغاندان بىر بلک، باشكودان بىر قوشى، تەخون بىر معجز ئاما شىيخ، اوردو ياددان بىر قرمىزى ساققال، گىنچە دنده بىر لجه باققال چاققال... گەن دىبورم آى ملعون، جەنم اول گىت، منى تاولىوب خطايىھ سالما !! دىبور خاتا، ماشا يو خدر سىن ياز! دىبورم آخى داها نە يازىم؟ دىبور: ياز كە گىنچە ده قولواقدان كىنار اوونش بىر بلک المىد ۳۴ يوز مىنات بۇل، گىنچە يىر آختارىرىن، دىبورم يۈچ؟ يۈچ؟ بونى يازا بىلەرم. دىبور ياخشى بونى يازا يەممەدك دى بونى ياز كە ملا مەعصوم مېچىمدە تمام ايکى مەن حدېت و لاغل حاظرلىبىر كە بو اوروجىلەنە جماعەت سوپەلسىن، و حدېت لارڭ ھاموسى سىلەنلە دايىدر. اكىر حدېلىرى بو مەعنائى دېرىر كە جىمع يىكى يەتمەل لە مەذهبىر، بى دىن در، و جىمع غزىتىدە و زورنالا يازىجىلىق ايسەتلەرلە قىلى واجبىر. و گەن ياز كە، اوستا ياغىر گەلەندىن بوي ملا مەعصوم آغانىڭ بازارى بىر آز كىسادرر... آخىرى گورورم، بو ملعون شيطانڭ سوزى قۇتارمىا ياقى!! آحىق ايله قىلى توپلۇوب دىبورم: الله سىكما لەت ايله سون، و الله داها اوسلەكىدە يازمىجاقام.

«كىفسىز»

﴿ايوي يىخىلىدى﴾

نخجواندە شەر ادارە سىندەن دورت مىن مىنات بولى آپارانلا رەڭ ايوي يىخىلىدى.

مەعلوم در كە ايىندى نخجواندە هېچ كىك خىيانە گەن يېلىمدى كە دورت مىن مىنات باغلى دەپىر صەندوقك ايجىندەن نىچە اولوب و كىم آپاروب. بى روايت بودر كە بوللارى سوچقان يىوب، بى روايتىدە بودر كە بوللار دورا دورا بىردىن اوزىسى يوخ ا ولوب، خلاص، بى يانە گەمان گىنچىرىدى.

اما ايىندى آپارانك ايوي يىخىلىدى. يەلە كە نخجوان دىنەدار ارىيىن بىرلىسى گۆتۈرۈپ تېرىزە اوز يېزىنسى معلم يو سەف قاضى زادىدە يازىوب كە «بۇ كاڭنىڭ سكاكىچانلىكىمىي گىت تېرىزىدە خىبا». يان مەحلە سىندە فالىچى احىدە عورتى زەرىاھى دېگىلەن كە نخجواندە قوت اولان دورت مىن مىنات آپارانك آدىتى تىز لىك ايله تاپسون، و اگر تاپس، اوڭما ايکى يوز مىنات وعده ايله.

ايىندى عرض بورادەدر كە بولى آپارانك ايوي يىخىلىدى.

آخى، باعت ايۋەڭ داغىلسون.

«دەملە»

ايکى گون بوندان اقسىم مېر ابراهىم آتسا بوز خالاجىي بىر مجلس قايروب، گويا ابروالدا نىقدەر كە ملا و عامەلى وار قو. ناق دعوت ايدوب، از قوار معلوم، اقسىدە علماء قايروبىلار. يەلە كە بوندان بويانما بۇرقلال و غازىتە اوخۇيانلارى هى بى شىدىن محروم ايدەجىكىش. علاوه، باشاسالار بۇ شهرىندە اخراج اىسىدە جىڭلەر، حتى دويمىك مىسئىلىسىدە اولوب. بولى يازماقىدان مقصود بودر كە بول گۈن نىئە شىبان اولماق مناسېتىلە مىسجىزىدە مۇعەظە وارىپىدى. دوغى دان دوغىرىيە، ملا قاسم روشە خان مەرىيە اوخۇ يوب جماعتە آغاڭلادى، حتى اوزىدە آغاڭلادى، دوغىرىيە بىز ھېچ يېلىدىك كە بول گۈن آغاڭلمالى گۇندر يانە غرض كىشى آغاڭلادى و جماعەتە آغاڭلادى. والسلام.

دوستگىز پېكمە سېلىن.

﴿سوھە﴾

ھەردىن بىر، الله لەت ايىلمىش شىطان گلىرى دورور باشىمك اوستىندە، باشلىور مكا «سوھە» ايلىمەك كە سىن گل بول مسلمان-لارە ساتاڭى: دىبورم آى ملعون، ال چىك مەندىن، مىسلمانلارە من نەيەن ساتاشىم؟ باشلىور كە، سىن گۇنور يازىگەن كە گىنچە دە كلىسا كاروان ساراسىندە اولان «پەله يوسف» (تون حەممەندە) اىگەرىمە قدر بالاجا مەعصوم اوشانلارلاڭ گۈزۈنلەن كېقاقدە فوطةسىنى..... بىن دلاگە ايکى شاهى بول ويروب.... حىناس حىناس....!!

دىبورم آى ملعون، آپىل باشدان، من نە اېلىموم كە «پەله يوسف» آپىرىقا و آفرىقا و حشىلەنلىدە وخشى و آڭچاق درا ملعون گەنە ال چىكىر، باشلىور كە ايىندىدە يازىگەن كە حاجىي اوستا ياغىر آغا مېندرە، او پاك مېندرە اوپەلە مەدار سوزلە دانى شىر كە حتى (ماراڭلەك) دومېك جالان لوٹى لارىدە اوپەلە سوز-لىرى دانىشماقا اوئانلار... جەلەسەندىن آغا مېندرە بول جور نغىرين اېلىور: بېردىگارا، سى جىمع اوروج يېنلىرى.... ناخوشلىقىنى دېجار ايلە الج. يېنلىرىلر دعا ايدىردى كە الله بىندەلىرىنى يەلە يەلە ناخوش لەقلاردان اوزاق ايلهسون!! اما ورته الالىيالار ايىندى عـكـسـهـ دعا اېلىورلار.... (اما اوز آرامزىدە، دېس آڭلار درد اھلى درلى)... بورادە باشىمىي يوخارى قالدىروب دىبورم: آى سىكما الله لەت

ازون بولبلي آجيقلافوب ديدی: «بو ايسلر ايله خمس زکات کسیلمع، فرخ ايلدی من جماعته قوللوق ایدیرم، او زومده دونما دېغىم عمل فالمبوب، گەنە بىزەن ئەرمز كېلىمبوب» آخرى كە ملاعىوا بو ايسلردن نەم يىنە بىر شئى باشبور.

نم يىنە ايکى مىتلە دوشوبدر. بولنارڭىز حلى ايچۈن جوخ جاپىشىم يىنە بر شئى صىندىرىمدىم. آخرى علاجمەر يىرسدن اوزىلابوب سىزدىن سوال اېتىگە مجبور اولىبوم. سىز درىن ملاسكتىز، گەنە سز بىلەسىك.

اولا، يازوب معلوم ايدىسکىز گورك زکات و خمسى هارايد سرف اېتقىك اولار.

ايکىنجىيەر بىر علىي و قىي يىلەن آتمى قويوب اورگىسىدە خمس و زکات ويرمك اولارى. سزە باش آغىرىسى اوسلەدە سو زوم بورددەر كە يو قىباقدە احسان آيلارى اوروجلق گلور. سوگىرەدە مجرىم گلور. البته مسلمانلار بو آيلارددە جور بىر جور احسانلار ايدەتىخىر. البته احسان ايدىنە ياخشى بىرئە ايمىك لازم در. جون يو گۇنارەدە هوانك سرىنلىكەنە و مندە يىكارقەمە گورە خشام طرفارى اېتىدىگەن سياحقارەدە جوخ واجب و احسان اېتلى باقلۇ و عاملو آدملىرى گورمىش. من قاتان، سىدە راضى اولار سەنگ احسان پوللارى بىر مومن و مقدس آدملىرى ويرىلسون.

سەن هەر دىلى ييلورسەن، من ناشانه ايلە يازسام سەن اوزلا اد آدملىرى ئائىيجىكسەن. هە، گۈزە گۈزە جىختىم سوپىق سوپىك باشنى. گورдум بىر جمعىت وار. ساڭتە ادب ايلە اگلەشوابىل. من تەجىب ايلىدىم كە مەن مسلمان مەحلسى، مسلمان جىمعىتى سىز اولار؟ اودر كە ياخىنە گىبدوب گورдум الصافا دوغىریداندە مسلمان درلىرىسىدە جوخ تەجىب گورە يوخ، مشغۇلىت لىرىدە. فەركىزە يېس گەلمەسون. حراملە گورە يوخ، مشغۇلىت يېچۈن قىباقلۇرەدە. قارت كاشنىدە وار ايدى. ياخىنە گىبدوب بولنارلار سلام ويرىدىم. الله راضى اولىسون جوخ احترام ايلە مىكا تكىف ايدىدىر كە مشھىدى! سماوارڭىز يانىدە اگلەن جاي توڭ اپىچ واللىنى هەلە ال وورماشقاو. من اوتورماق اىستەمدىم، اما اونلار مەندىن مشتبە اولىدىر، ايلە يىلىدىر كە قىندى جاي قىار بولىدىن اولماغانە گورە ياخىمك اىستەمدىم. اودر كە جىلە قىيان اولىدىم آند اىبىدى كە مشھىدى، جىليم حقى، نەزەر بولى ايلە آئنان قىندى جاي در، مەندە اوتورمۇم و بولارە تىماشا ايدىدىم. ملا عمۇ! الله بىلەن ئەن ساخلاسون، اىكى ساعت اوينادىيار، اۆزگە جاھىللىرى كىمى سىن جىخىدادى. بىرچە خالالارڭىز سايىندە هە كەن اوزىزەن مەناسب آند اىجىبۈپ يولداشلارى اپاناندىرىدىر. بىردى بىلەن ئەن «جىدم حقى» رى دىبوردى «قاین آتامك جىدە آند اولىسون» بىرى دە آند اىجىب دى اوردە اولان بالاجە سېيدىڭىز جىدە. هانسىكە او آقايە جوق احترام ايدىرىدىلىر. و بىرى دە دىبوردىكە «بىر بولىدىن سەكە بىر دىست لەپس لەلاقاچىم» نە باشى آغىرىدىم، ملا عمۇ! اوينالدىن سورا باشلا دېقى صحبتە. من دىدىم: «آى بالام، سىز سيدىكىز، سىزە قمار يارماز، خالاقيقى يىلە سزە خمس زکات ويرمىزلىر» بىر آرىخ و

﴿اعلان﴾

كەدا بىگە اشىيونق دەكانى آجىشىم، آلىش ويرىش ايدىرىم، دەكاندە هە جورە اشىيونق تىقانغىرى حاتىرىدە، مەلا داڭسۇ ويرمك و فەلەنلىق ياشىدىن كەنار ايلەمك و مسلمان اىوي يەخچى و آلىش ويرىش اينىنە ساناشماق و مردم ازىزلىق ايدىمك، خلاصە، نە لازم اولە دەكانزىدە موجوددر و بو گۇنارەدە يازىمىشىق تەخجۇراندىن بىر نىجه ئەفرەدە بىزە پىر ياقازىچىك گەلەجىكىدەر. خواشى ايدىنلىر بو آرىبە رجوع ايلەسون: گەلابىگەندرەنڭ قىاقسا اشىيون لۇق دەكاننە نەرە ۱۹۸۷ تەقۇن نىمە ۱۹۹۹ امانتا: دەكان صاحبى.

﴿پۇچتا قۇطىسى﴾

لەسکر انداز «فالا» يە: سىزى ئاتىمادىمىزدان مدرسه ئەنڭ مەدىرىي آغا مېرىزا ابوالحسن بارمسىنە يازىدىقلار يېرىزى چاب ايدى يەلەدىك. باشكودە كاظم قربانۇفە: ايلە بىر شئى دىگل. عشق آبادىدە قرات خانە آجان اوشاقلاردا: بىر شئى چىختىمادى. گەدابك حماللارىنىنە و فەلەنلىرىنى: بىر آز كەنەنە سوزە اوخشىدۇر.

مدىر و باش محرر: جىلەل محمد قلى زادە.

﴿ادارە يە مەكتوب﴾

جناب ملا ناصر الداين: مەجمۇعە گۈزى ۳۳-نىڭ نۇمرەسىنە اپروان احوالاتىنە داير ئەكتەرسى آراماندا يېندەنڭ اسم و اۋاشىمە، حقىقىدە بىر نىجه سوز قاھە آنادىش. لېدا، من او يازىيامشلار بارمسىنە شىمىدىيەك نە تصدق نە تكذىب اينىمۇرم. فقط، بو مادىدىن سورا يە بوراقىورام. لىكن، شىمىدىي ايسە جەنابىزىن، اولا، احتىرام مەطبوعات نامەن رجا ايدىورام. ئالىا، انسانىت حقوقى نامەنە طلب اىدىورىم كە: او يازىلارى مەجمۇعە گۈزە يازان هە كىن ايسە او جەنابىان بىروجه آتى سەوالارىما اپساحات و جواب آلوب، او جواب و اپساحاتى نۇمرە گۈزى ياخون بىرىسىنە يازاسكەر، گورمك جەناب مشارايلە بو مەتالىي حقىقت يۈزىنلىن بىلەن آكلىب يازىمىي يۇخسا يېر غرض شەخچىي جەناب بىيىنلىي گېبەللەندىرىدەب شەمىي... ايشتە سوالارىم:

۱) هاجان، كېكىن يانىدا نەم دىلمەن قىزىلار ئەخودىلمايسى و قىز اشقولاسى حرام دېلىنلىگىي ايشتېمىش، بىلەدىرىسەن.

(۲) بولک، اسکنناس ده گرینی یلمه دیدم ایجون حاجان،
کیمان شورو شداقی سویه میسن. عالمه دیسان باری منه بیلم?

۱۵ شعبان ۱۳۲۷

حاجی شیخ علی اکبر ایروانی

Бухгалтерские классы и. Фонь-Вреннера.

فون برینر لک

بوخالاتیر مکتبی

(فلیس، نایریز نایا کوجده، ویرا کوربی سی نک یاننده)
نایس اوپونوب ۱۸۹۰ ماجی ایله. اوں بش باشندان
یوخاری اوغلانلار و قىزلار ایجون مخصوصى تجارى
مکتبى در. بوراده تحصىل تاپانلار حکومت ادارەلرندە،
باقلارده و غیر تجارتخانەلرده بوخالاتیر، آغىشت و
کاتب لک قولوقىنه تعین اوپونورلار. معلملىرى قابىل و
مکمل مکبىدر. ۱۹ ایلون مدتىندە مین لرجە جوانلار بو-
رادن قورتاپوب ياخشى منصب صاحبى اوپولبار. تھىلاتى
بول سز وېرلن پروغرامالاردا. عريضلر قبول اوپونور،
درسلر سېتىپارا ۱۵ ادە باشلاندۇر. قانسىلاريا آچىق در.

مويراسىتىن

لۇپولد استوقىنەن و شركاسى نك

درمان كارخانىسىنى.

وقتىز ضىيفىك و «نېرو» آزارلارى ایجون
اعلا مالاجىدر.

جوخ حىكمىلر طرفىنەن امتحان اوپونوب هېبىشە
ايىشىن و آزارلى لار ايچىلە آرتق شىرت تاپان درمان در،
هر يerde ساتىلر. قىمتى آتجاق ايکى مىنات در.

آدرىس: اصل آمارى: موسوادە، نېقولاسىيە گوجىدە نۇرە ۱۰.
Moskva, Никольская, 10. Леопольдъ Столинъ и К.
Берлинъ, 0, 27 Schicklerstrasse №6.

اعلان

(۱) حساب مسئلىسى (Задачникъ). بو کتاب مکتبىدە و
ایولىدە حساب تىلىمى ایجون ترتىب اوپونوب ۷۶۱ حساب مسئلىسى،
۲۳۷ تىلىمات رقىبىنى و روسييە استعمال اولىان اوپولولرى و
واچولاره دايىر تىلىملىرى - حاویدر. قىمتى ۳۵ قىبكەر.

(۲) گۈننەلک درسلرى يازماق ایجون يوپە دەقىرى (Дневникъ)
شاگىردىلەر گۈننەلک، هەفتەلەك، آيىق و ايللەك نۇرمەلر
قويماق و درسلرى يازماق ایجون جىدوللىرى و بعض دىگەر
معلوماتى حاویدر. قىمتى ۳۰ قىبكە

بو کتابلىرى آلماق اىستەنەن معلمە و کتابچىلەر بويوك
قاۋاوت قوئۇلاقدار. اوں عددىن اكسىگەنە پۇچتا مارقالارى قبول
اوپونور. خواھش ايدىلەر سالوز ايلە گوندريلور.

آدرىس: گنجىدە حىميد بىك يوسف بگوفە

«ضياء» كتابخانەسى

(۱) «تورك الف باسى و ايلك قراتت» ۳ نېجى جاپ
مۇلغى م. مەھمۇتكاۋى، بو گۇنلەرە جاپىدان چىخىپ
ساپىلار، قىمتى ۲. قىبكە ۲۰ مجلە ۳. قىبكە.

(۲) هەمین آوغوسقىك آخرىنەدك جاپىدان چىخاچق
«كايىد ادبىيات» فارس دىلنەد ۳ نېجى جاپ. مۇلغىرى
ر. م. غانى زادە، على اسکەندر جەھىز زادە قىسى ۴.
قىبكە - مجلە ۵. قىبكە.

(۳) يىك مکتب «تۈرك دىلەك تىلىنىدە اوچىنجى
اينىلە مخصوصى قراتت كىتاي، مۇلغىرى م. مەھمۇد بىكاۋىف
وعباس سەت مەھىزادە، قىمتى ۵. قىبكە ۶۰ قىبكە.
اوں عددىن زىيادە آلانلاره بوزدە اوں گىشتىت اوپور.

مکتبىلەر، معلمەلەر و قانۇنلارە لازم اولان شىلىرىڭ
ھى قسى موجوددر او يابوق زمانىدە استاپولىدەن و مصر
دن كېلىنىلى كتابلىرى گۈزلىپەرلەك. خواھش ايدىلەر فالوز
ظرىقىلە گۈندريلور.

آدرىس: باکىو، نىكالايفىكى كۆچە «ضياء» كتابخانەسى
ميرزا آقا على بوف.

بورچالو محلانىدە «آقا اورتا». مىلسان كىندىنە تازە آجيالان
مكتىبە ترك دىلى ويرەك ایجون معلمە لازىدە، خواھش ايدىلەر
آشاغىدەكى آدرىس رجوع اينسولنر و هان آدرىس صاحبىنەن شرط
لەرىنى سوروشۇنلار.

تىپلىقى: Коچубаевская, № 12. Борису Спирidonовичу Засазе.

قىك. مەتكب ادب ٧٥ قىك. و غيريلىرى. بىو كتابىلر استانبول طبىي اوسلانلە بىارى جملسى تۈركىدە. فاقىقىسىدە حيقان مكتب كتابىلرنىن.

زىدةالتوارىخ امىيى جلد ١ مىنات. عقايد اسلام ٥٠ قىك.

تارىخ اسلام ٨٠ قىك. و غيريلىرى. كتابىلر ئالوز ايدى هر طرف گوندىلىرلور. كتابچىلىر، تكتىلەر اسكتىدا ايدىلەجىكدر. اسامىي الكتب طبع اولىندىقىن سكره مجاناً ويرىلەجك. يوستە خرىجى آلوچىدىن در. كتابىلر جوخ اوجوز قىتماره صاتىلىلور.

«اخوت اسلامىي» شرکتى يتون اسلام مەكتىلەر نەدە اولان شرکتىلار، كتابچانلار، غۇتلەر ايلە مظاپىرە و علاجىنە. اولاچقىر. شرکىمىز مەللى اولىيان ككتىلەر ايجىپون استانبولكەڭ مقتدر ناموسلى و چالىشان معلمەرنىن جىلب اينەڭى تەمدە ايدىر.

شىشكەن و كتابچانلەتكەن آرىپىي:
г. Елисаветпол; Книгопечатльское Товарищество
„УХУВАТАТЪ ИСЛАМЪ“
Михайловская ул. собств. д. № 164.

بادىكوبىدە مەمانخانە اسلامىي

Гостиница „Исламия“ въ гор. Баку.

ئىرمىزىك قىمتى ١ مىناتنى بشى مناتە قىدرە. آشىز خانمۇزىدە هە جور آسيا و يوروبا خورلۇرى موجوددر، استراحتنى سون مشتىلىردن مەمانخانەمىزى بر دەمە گلوب گۈرمەلىرى رجا اوللۇر. پاسپورت-سى مەفارىر زىخت چىكمىسۇنلار، جونوڭ ديوان حىكىمنە گورە قبول اولونىياچاclar. آدىرسىز: غوبرنسى كىوجىدە لالا يوق اىونىنە مەمانخانە اسلامىي.

صاحب، مەمانخانە اسماعىل مەحmod زادە.

Баку, Губернскяя ул. номера „Исламия“, тел. № 19251

تأثیر حديث، فقه،	«اخوت اسلامىي»	تأثیر حديث، حساب
سياحت، طبابت، حفظ،	اصول فقه، نحو صرف	جيبر، هندسه حكمت ككتىلە
الصحة خريطە، ذراعات،	اخلاق، كلام، منطق	سياحت، طبابت، حفظ
صنائع، قرائت تجارت،	بلاغت، لغات، علوم	الصحة خريطە، ذراعات،
رومان و ادبيات جىديده،	فنون، فلسفه	صنائع، قرائت تجارت،
دائر استانبولكەن مەسىدە،	تىاتر و سينما	رومان و ادبيات جىديده،
ايىاندە، هندو-ستالاندە	جم احوالەدارە هەردرلۇ	دائر استانبولكەن مەسىدە،
المطبوع ككتابلار لەزەر آرىپىي اىشىر كشىنلەنەنە،	بولنور،	ايىاندە، هندو-ستالاندە
درلۇسى بولونور.	باقلەز	المطبوع ككتابلار لەزەر آرىپىي اىشىر كشىنلەنەنە،
كتابچانلەزەر توخي	شەھىت گوروفو رەرتەنە	درلۇسى بولونور.
شېمىسىنلەزەر كىلىي مەلم	شەھىت سەكىن و كىلىي سلطان	كتابچانلەزەر توخي
حسن طاھەزادەجەنە	عىلىنىڭ جەنلەپىر،	شېمىسىنلەزەر كىلىي مەلم
بلەپەر.	نۇف	حسن طاھەزادەجەنە

گوندىن گونە بر صورت خارقىدە مظاپىر ترقى و تعم اولان مەطبوعات اسلامىيە بىر خىدەت تاجىزانە اينا ايتىك قىدىلە فاقىقىنىڭ كىنجە شەھىنەنە «اخوت اسلامىي» ئامىلە بىر كتابچانە شرکتى تاسىسىن اولىنى. شرکتىز عاشانلۇدە، ايىاندە، مەرسىدە هەندىستاندە و سائز اسلام مەلتلىرىنىڭ مەلت ئىجىبە اسلامىيەن تۈرىز افكارىنى، سعادت و اسلامىيەن، ترقى و قىمالى سينە، اتحاد اقاقىنە، دىن مىيىتىزى خارچىلىڭ تەرضەتىنەن، تجاۋاڭىنەن مەدەقە اينەكە دائىر ترکىجە، فارسىجە، عربىجە يازىلىش كتابلارك جىملەسىنى كتابچانلەزەر بولوندۇرۇپ فاقىقىيەدە ورۇسىدە ساكىن مەلسەن قەداشلەزەر آراسىنە وار قومسى ايلە جاپىشوب انتشار اينەجىكىر. و علاوه شرکتىز و ئەلمەزە مەلتىز ئەرسىنە يقۇش منور، فاضل، غيرلىنى ادip و مەحرىرلىزەر بىزىقىلارى گۆز و يارلاق ازىزلىرى. فەرسەت اولىدەقەزە آرەصەرە طبىع و نىشا يەمەجىكىر. مەالىك روسييەدە كشاد اولنان ملى مكتبلىرىزە تەرىس اولنان درىس ككتابلىنىڭ جىملەسى كتابچانلەزەر بولونوب سايىلاجىقدەر. هەردرلۇ شەپارشلار قى يول اولنوب بىلائىخىر گوندىلىرلور. كتابلار جوخ اوجوز فيتلەر، سەتكەنلەر، مەكتەپلەر، مەمانخانەسىنەن مەللىن و محارىن كرام وأخسaran عىنائىنىڭ آكار مەعتبرلىنىن سايىلان ككتابلار: تارىخ سلطان مراد امنات ٢٥ قىك، وقە سلطان عزيز امنات ٢٥ قىك، تۈركىبادە مجلس مەموتان ١، ٥٠، و ظيفە و مسئۇلىت ٥٠ قىك، شىليون مەجرىسى ٥٠ قىك، كىزلى فەڭالىر ٥٠، الجزىرە مەكتوبىارى ٦٠ قىك، فراق كىرىد فاجعەسى امنات، مدحت باشا ... اصول دارە و اصلاحات ٥٠ قىك، اوروبا خانلارى ٥٠ قىك، پارسىدە بىر تۈرك ٥٠ مەنات، ٤٠ قىك، آداب و معاشىتى ٧٥ قىك، رسملى عەنملى و يوانان محاربەسى ٢٤ مەنات، ٤٠ قىك، خىوه تارىخى و محاربەسى رسملى ٤٠ مەنات، ٤٠ قىك، خەلقان ٣ مەنات، ٦٠ قىك، قاموس فرانسوي ٥ مەنات، اولىيى چىلى سياحت-نامىسى ١٥-١٤ مەنات، سرات العبرىمەصل تارىخ عەمۇمى ٩ جىلد ١١ مەنات، ٥٠ قىك، عنۇمىي جىپ آتساسى ٢ مەنات، خىۋەنە مەكتاب ٢، بىمارىق امنات، تارىخ مصر امنات ٨٠، قىك، خانلىرى يادكار ١ مەنات، ٥٠ قىك، مصور عەنملى تارىخى ٣-٢ مەنات، اصول تەlim و تۈرىيە درسلىرى مجلد امنات، علم تۈرىت امنات ٢٠ قىك آفرىقاسىيە- حت ئامىدە... دە قەدى دە قالىلەتكەن حكىمان، ١ مەنات

روس دىلەندە تازە

كتاب

محمد على شاد

يازان: آتىپت.

ايىازىك ايندىكىي حالى

ساتىلىرىن: قىلىسىدە غۇ

تىتىنېرىغ، ككتابچانلەزەنە

و آلساندروپولە

«شىراق» مەطبعە سەندە.

قىلىنى پوچىتا خرىجى

ايىله يې مەنات در.

باکودە غازىيە ساتان حسن تالىشىخانو، دىۋەلداشلارىنە تكلىف اولونور كە ملا نصر الدینك ٤١ مەنات بارىم يېلىنى يوبانلىپ يقورسونلار «نجات» ادارەسە.

МОЛЛА-НАСРЕДИНЬ

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦЕНА на ГОДЪ:
Съ доставкою 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦБНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строково
шрифта впереди текста 10 коп.
поздни 7 коп.

روس و آمیریقا ریزین مانوفاکتوراسی ناٹ
تىرى اوغۇنىقى
(عنى اوچ گوشەلى)

شەر كىن

فېر ماسى

پىتىر بۇ رۇغ دە

وېلوسىپىد شىنلرى و حصىللىرى.	كارخانە شىئلىرى.
ریزین اوپون جاقلارى.	جىكىن ریزین قايشلىرى.
توبلار.	ریزین دن و يېنقادن قايرىلەش قوللار.
ریزین «ناپويقا» لارى.	«آزىيەت» دن قارتونى شىلەر.
قالوشلار.	چىاج و طبایت شىلەر.
ھر قىم ریزین شىلەرى.	اورتوكىلر و پالتووار.
و «بۇنۇز» ریزىتىدىن قايرىلەش شىلەر.	ریزین لەش پارجالار.

1860.

T.P.A.R.M.

С. ПЕТЕРБУРГЪ

توقۇم ايدىنېك ھە بر سەغارنى لرى گۈندىركە لە اوپولەد نەيشىئەللىش تىجارەت خانەسە.

ВЪ ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

„Леопольдъ Нейшеллеръ“

قىلىس، ايرىۋانسقايا پلۇشاد قىرىدىقىابا اوشىستۇونك اىيوندە.

Тифлисъ, Эриванская площадь, домъ Кредитного Общества.

خواهش ايدنلە پرېيس — قورانت تاخىرسز گۈندەرىلۈر.

ПРЕЙСТЬ - КУРАНТЫ по первому требование высыпаются БЕЗ ПЛАТЫ.

ند کره مسئله سی
(با اینکه تجزیل معدن)

ارفه‌الدوله کشف آتشی‌کی آهنیا.
Персидская Магнит, изобретенный Арфа-уд-долове Мирза-Раиб

خواهان سفرى

شەھىدى

دارالفنون سفرى

شەھىدى

بو گۇلۇر دەپىر يول لارده مېنك اللەن يەر يو خەندى

ЛЯТОГ С. БЫХОВА